

LA PANDÈMIA FA ESCLATAR LA PRECARIETAT SOTA LA CATIFA

Ponència de
Carmen Juarez

Integradora social i
activista feminista i
antiracista

La UPEC Confinada

1,2,3 Juliol 2020

Jornades confinades 2020

Debat: LA PANDÈMIA FA ESCLATAR LA PRECARIETAT SOTA LA CATIFA

Participants: **Sara Moreno, David Casassas, Carmen Juares**

Autora: **Carmen Juares**. Integradora social i activista feminista i antiracista

Data: Dimecres 1 de juliol

Trobareu totes les ponències de XV Jornades de la UPEC a upec.cat

Dins la intimitat del domicili

Vam haver de viure una pandèmia per adonar-nos que el treball de les cures és necessari i imprescindible per sostenir la vida. Tant és així que les treballadores de les cures van ser considerades essencials durant la pandèmia. Però ens hem preguntat quines són les seves condicions laborals?

Essencials sí, però moltes d'elles en desplaçar-se per anar a treballar tenien més por d'acabar amb una ordre de deportació que a contagiar-se de coronavirus. Durant la pandèmia, les dones cuidadores de persones grans han hagut de desplaçar-se per acudir al seu lloc de treball, un domicili on els esperava una persona gran, la qual, sense la seva ajuda, no hauria pogut aixecar-se del llit, dutxar-se, menjar i realitzar les activitats de la vida diària. Fins i tot, la majoria de les vegades, la persona cuidadora és l'única amb qui conversen durant dies, amb qui tenen contacte diàriament i de qui reben mostres d'afecte, fruit d'aquest vincle que es crea, en una relació de cura.

Moltes d'aquestes dones treballadores no tenen la seva situació administrativa regularitzada (“no tenen papers”) i, per tant, treballen en l'economia submergida. Durant la pandèmia han estat considerades un servei essencial, de manera que podien desplaçar-se durant l'estat d'alarma. Però la majoria d'ocupadores i ocupadors es van negar a signar-los un document certificant que es desplaçaven per motius laborals, cosa que les va exposar a identificacions i multes, situacions que els van generar estrès, preocupació i por durant el trajecte.

Moltes d'aquestes treballadores van ser acomiadades a través d'un missatge de WhatsApp, altres tantes van veure com la seva jornada laboral s'allargava de manera exponencial pel fet de quedar-se confinades amb la persona que cuidaven, i pel mateix sou. La gran majoria de famílies ocupadores no els van proporcionar material de protecció, com màscares i guants, i això va provocar que un nombre molt important de dones cuidadores de persones que havien donat positiu per coronavirus acabessin contagiades.

Les associacions de treballadores de la llar i de les cures i els sindicats denuncien les situacions d'explotació laboral que viuen al sector. Són molt per sota del salari mínim interprofessional (SMI), jornades laborals interminables, nou o deu hores de descans setmanal, retenció de documentació, amenaces de deportació si reclamen els seus drets laborals i, en alguns casos, abusos sexuals. Aquesta manca de drets provoca problemes de salut física, psicològica i emocional a les dones treballadores de la llar i de les cures. No és estrany que la situació de manca de drets d'aquestes dones treballadores cridés l'atenció de Philip Alston, relator especial de Nacions Unides sobre l'extrema pobresa i els drets humans, ja que va ser un dels temes pels quals el relator va mostrar un major interès en les seves reunions amb governs i entitats, i que ha acabat recollint en el seu informe [preliminar](#).

Totes aquestes situacions d'abusos i explotació es donen en domicilis de la nostra societat, exercits no per persones malvades, sinó per veïnes i veïns que, emparats en la intimitat del domicili, exerceixen opressió contra aquelles persones que saben que difícilment denunciarien aquestes situacions, per no tenir “papers” o per no tenir una xarxa social forta.

Per millorar les condicions de vida d'aquestes persones treballadores és urgent la ratificació del Conveni 189 de l'Organització Internacional de Treball (OIT) i una regularització extraordinària de les nostres veïnes i veïns d'origen immigrant en situació administrativa irregular. Les dues propostes estan sent fortament reivindicades per moltes entitats i col·lectius socials, però el govern actual no n'ha fet cas, de moment.

Hi ha qui defensa que una regularització extraordinària produiria un efecte crida i que seria inassumible dotar tantes persones de drets. No obstant això, dotar de drets les nostres veïnes i veïns d'origen immigrant és de justícia social i ens aproparà a ser realment aquesta societat democràtica i acollidora de la qual tant se sol fer gala.

L'opressió deshumanitza l'oprimit, però també a qui exerceix aquesta opressió i a qui no fa res per evitar-ho; per tant, és el deure de totes i tots mobilitzar-nos per defensar els drets laborals de totes les persones treballadores, així com reivindicar uns serveis públics de qualitat que vetllin per les necessitats de cura de les nostres persones grans.

Carmen Juarez Palma

Responsable de noves realitats del treball i precarietat a Comissions Obreres de Catalunya i coordinadora de l'associació Mujeres Migrantes Diversas